Skolinspektionen

Huvudman

Melleruds kommun
kommunen@mellerud.se

Beslut

Datum 2026-11-06
Dnr SI 2026:6581

Ärendet

Tillsyn av Melleruds anpassade grundskola åk 1–9 i Melleruds kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2026 inlett en tillsyn av Melleruds anpassade grundskola i Melleruds kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Melleruds anpassade grundskola följer gällande bestämmelser avseende undervisning av legitimerade och behöriga lärare samt lärarledd undervisning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, elevassistenter, lärare och rektor samt lektionsobservationer den 14 och 15 oktober 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhets undervisande personal (nedan angiven lärarförteckning) och samtliga elevers schema. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare samt lärarledd undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarledd undervisning

Av intervjuer med elevassistenter, lärare och rektor framgår att all undervisning på skolenheten bedrivs av personal som är anställda som lärare. Detta säkerställs genom tjänstefördelningen då rektorn ser till att det endast är behöriga lärare som planeras ut på undervisningen, inte elevassistenter. Tjänstefördelningen görs en gång per år. Vidare framgår av samtliga intervjuer att ansvarsfördelningen mellan lärare och elevassistenter är tydlig. I genomförandet av vissa moment av undervisningen kan elevassistenterna vara med och ta ansvar för att utföra det som lärarna har planerat och startat upp i början av lektionerna. Det är

emellertid lärarna, genom planering och igångsättande samt uppföljning, som ansvarar för alla delar av undervisningen.

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Av lärarförteckningen samt i intervju med lärare och rektor framgår att samtliga lärare har lärarlegitimation och är tillsvidareanställda. Det finns så kallade satellitlärare som organisatoriskt tillhör annan skolenhet men som undervisar i vissa ämnen på aktuell skolenhet. Vidare framkommer att det finns lärare som är behöriga att undervisa i anpassade grundskolan i de ämnen respektive ämnesområden de undervisar i. Det finns även lärare som inte är behöriga att undervisa i anpassade grundskolan i de ämnesområden de undervisar i.

Av intervju med rektorn framgår att det för närvarande finns en lärare som har speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting men som avser att sluta på anpassade grundskolan. Därutöver finns två lärare som anställdes före år 2011 och som därför har behörighet att undervisa i anpassade grundskolan avseende ämnen och ämnesområden. Det finns även en lärare som håller på att läsa till speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting. Vidare finns det två lärare där ena läraren har en lärarutbildning med behörighet i de flesta undervisningsämnena. Läraren är behörig för undervisning av den elev i undervisningsgruppen som är omvänt integrerad elev, men inte för övriga elever. Den andra läraren har förskollärarexamen och läser till specialpedagog. Läraren undervisar i ämnesområdet estetisk verksamhet men saknar behörighet för denna undervisning då läraren inte har speciallärarexamen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting. Med anledning av att speciallläraren med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting ska sluta har rektorn utannonserat en tjänst där man söker en specialpedagog alternativt en speciallärare med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting. Rektorn har för närvarande inte fått några sökanden med behörighet och som även har speciallärarutbildning med inriktning mot intellektuell funktionsnedsätting eller haft intresse att läsa upp utbildningen för att få fullständig behörighet.

Vidare framgår av intervjun med rektorn att hen bedömt att de lärare som konstaterats sakna fullständig behörighet, det vill säga inklusive speciallärarutbildningen med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning, är lämpliga för den undervisning de bedriver. Rektorn uppger att det är viktigt att kollegiet tar hjälp av varandra, att de behöriga ger stöd till dem som inte är behöriga. Det kan handla om att se till att undervisningen bedrivs på rätt nivå för eleverna. Dessutom finns det ingen annan lärare att tillgå inom organisationen eller inom kommunen med fullständig behörighet som skulle kunna anställas för den undervisningen som de icke-behöriga bedriver.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § första stycket skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och

2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. (2 kap. 18 § första stycket skollagen).

För att vara behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 1–6 krävs utöver en behörighetsgivande lärarexamen, även att läraren har en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Kravet på speciallärarexamen gäller inte lärare som har avlagt en äldre behörighetsgivande examen om den omfattar inriktning eller specialisering mot utvecklingsstörning (inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning). Läraren måste därutöver vara behörig att undervisa i det ämne han eller hon undervisar i. För att bli behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 1–6 gäller samma behörighet som för att undervisa i förskoleklass och i grundskolan mot arbete i årskurs 1–3. En sådan lärare är endast behörig att undervisa i det eller de ämnen som omfattas av lärarens examen. Läraren är dessutom behörig att undervisa i det eller de ämnesområden för vilket ett sådant ämne är relevant. (2 kap. 11–12 a §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

För att vara behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 7–9 krävs utöver en behörighetsgivande lärarexamen, även att läraren har en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Kravet på speciallärarexamen gäller inte lärare som har avlagt en äldre behörighetsgivande examen om den omfattar inriktning eller specialisering mot utvecklingsstörning (inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning). Läraren måste därutöver vara behörig att undervisa i det ämne han eller hon undervisar i. För att bli behörig att undervisa i anpassade grundskolan i årskurs 7–9 gäller samma behörighet som för att undervisa i grundskolan mot arbete i årskurs 4–6. En sådan lärare är endast behörig att undervisa i det eller de ämnen som omfattas av lärarens examen. Läraren är dessutom behörig att undervisa i

det eller de ämnesområden för vilket ett sådant ämne är relevant. (2 kap. 13–16 §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att all undervisning vid skolenheten bedrivs under ledning av lärare. Vidare framgår att vissa lärare på skolenheten saknar fullständig behörighet för den undervisning de bedriver eftersom de inte har speciallärarutbildning med inriktning mot intellektuell funktionsnedsättning. Utredningen visar emellertid att dessa lärare har lärarlegitimation och bedöms vara lämpliga att bedriva den aktuella undervisningen. Därtill framkommer att huvudmannen inte har haft tillgång till lärare med sådan behörighet.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Knutsson

X Nina Thörn

Föredragande
Signerat av: Nina Thörn

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Daniel Talje och Karin Pollack medverkat.